

Hannah of de val

Alles in de wereld begint met een nee. Een keurige rechte regen van deeltjes waarvan ééntje plots zegt: Nee. Nee! — het stuur omgooit en inslaat op de andere nietsvermoedende ja-zeggende deeltjes, waar andere deeltjes in hun tomeloze, naïeve snelheid weer op inslaan, en alle deeltjes achter hen daar weer op, en daar weer op, et cetera! Een groter en groter wordende rotzooi deeltjes die langzaam wordt: Iets.

Hannah Würm staat in de file op de vijfbaans, haar raam staat open, haar arm leunt op het stukje geronde glas dat er nog boven uit spiekt, haar hand hangt slap naar buiten, waadt door de lucht alsof het water is. Ze rijdt langzaam langs de auto aan het einde van de slipsporen met voorin een man in een witte blouse en een zwart giletje, die voor zich uit staart en iets vreselijk moois ziet, iets ondeelbaars, iets, zo lijkt, achter de dingen (zij herkent die blik, zij, Hannah, Hannah Würm, die in haar auto zit en langzaam rijdt en met haar hand door de lucht waadt als is het water, alsof ze eruit ontstaan is, zij is het water). Op de achterbank is een ambulancemedewerker gekropen die het hoofd van de man met latex handschoentjes van achter vastpakt als een stuk uit een museumcollectie — aardig, zó voorzichtig, bijna lief, een aanraking die de arme man die iets vreselijk moois ziet misschien nooit gevoeld heeft en nu niet meer mag voelen (maar Hannah voelt het voor hem! Ze voelt de rilling in haar nek, de latex vingers die haar slaap masseren). Ze kijkt naar rechts; een jongetje op de achterbank kan zijn ronde bevroerde ogen niet afhouden van de man die iets vreselijk

moois ziet, tot hij Hannah passeert en haar aankijkt. Ze lacht en ... knipoogt. Ze knipoogt. Een onderons, een wij-hebben-het-gezien. Een knipoog waarvan ze hoopt dat hij iets besmettelijks heeft, een tik-jij-bent-'m, maar wat geeft zij door? Een geur, een stank, een nooit-meer-horen-bij.

Alles in de wereld begint met een nee.

*

Wat is je naam? vraagt Hannah Würm aan de vrouw op de bijrijdersstoel naast haar.

Mijn naam is haar geliefde, zegt haar geliefde.

Haar geliefde?

Ja. Met een grote letter H en een kleine letter g.

Mag ik je iets vragen dan, Haar geliefde?

Ja?

Als je je dag zou moeten omschrijven in drie bijvoeglijke naamwoorden, wat zou je dan zeggen?

Haar geliefde denkt na.

Het was een blauwe, hongerige, betonnen dag. Maar zo zijn de meeste.

Heb je het koud gehad?

Nee.

Hoe ben je verkleed vandaag?

Ik draag een kogelvrij vest, verstopt onder een hoodie.

Een blauwe hoodie?

Nee, rood.

Is rood je favoriete kleur?

Wat jij wil.

Rood is je favoriete kleur.

Ik draag rode nepleren laarzen. Ze zijn niet mooi, lopen niet fijn, maar zijn verstopt onder het dashboard en ruiken naar sjag en vanille en ik droeg ze de dag dat we uit elkaar gingen. Wil je de radio aanzetten?

Hannah Würm zoekt in de FM naar een heldere zender; de ruis laat niks door.

Misschien heb je de antenne eraf gereden in die tunnel, wanneer was het, een dag, een week, een maand geleden? Ik ben het gevoel van tijd verloren.

Helemaal aan het eind van de meter waaien stemmen naar hen toe, alsof ze opdoemen uit de mist vlak voor hen, plotseling duidelijk verstaanbaar. Hannah Würm draait het volume hoger.

Zal ik je nog een grap vertellen? zegt een kalme mannenstem.

Graag, zegt de ander, nasaal en gewillig.

Hoe noem je een cowboy met een houten pistool?

Nou?

Kind Eastwood.

Dat is een goeie. Zeker.

Zal ik er nog een vertellen?

Ga je gang.

Welke cowboy moet er nog naar de wc?

(...)

Clint East-moet. Nog een?

Zeker.

Welke cowboy groeit maar en groeit maar?

Nou?

Clint Yeastwood.

Mhm, mhm, doet de ander.

Blijf je altijd bij me? vraagt Hannah Würm.

Dat is nou zo iets wat ik je nooit zou kunnen beloven.

Hannah Würm knijpt in haar stuur.

Ze slaat af naar een tankstation, parkeert haar auto, pakt een platgedrukte wc-rol uit het dashboardkastje, loopt de bosjes in en hurkt naast een boom. In de verte, na een hek van prikkeldraad en een lang stuk omgeploegde modder, loopt iemand met een hond achter hem aan. Hannah Würm loopt terug naar de auto, gooit de wc-rol op de achterbank, pakt haar sporttas tussen haar in een handdoek gewikkelde typemachine en de dozen met boeken in de achterbak vandaan en loopt het wegrestaurant binnen waar ze de sleutel voor de douche aan de vrouw achter de balie vraagt. Onder de douche trekt ze met haar grote teen de ruwe voegen van de tegels na, en door het kleine hoge raampje ziet ze de strakblauwe lucht, die, als ze de sleutel terug heeft gebracht en naar buiten loopt, een lichtblauwe vrachtwagen blijkt te zijn — de echte lucht is donker en vol en zwaar.

Even later, het schemert al, draait ze een klein plastic flesje witte wijn open op de bestuurdersstoel, ze knoeit wat op haar schoot als ze een slok neemt, Haar geliefde gniffelt.

Ik ga slapen, zegt Haar geliefde, en ze stapt uit, om de volgende ochtend, als Hannah Würm met haar armen over haar stuur en haar gezicht in haar armen

ligt, terug te komen in een enorme roze jurk die amper in de auto past en ze zegt: goeiemorgen lieve, lieve Hannah.

Ik vind haar maar niks, zegt Hannah Würm met volle mond tijdens het middageten in een klein wegrestaurant, en ze wijst met haar vork naar een meisje dat opstaat van haar tafel en naar de wc loopt.

Wie? Haar? zegt Haar geliefde.

Ja. Zwart kort haar?

Ja.

Niet zo kijken.

Ik zie haar.

Ik kwam haar overal tegen. Ik kwam haar tegen in de bioscoop en op café. En nu is ze hier. Ze keek altijd series op café. Ik denk dat ze verder niks doet.

Ze ziet er aardig uit.

Ik heb echt een hékel aan haar ... Iets aan haar zit me ongelooflijk dwars. Ze is altijd alleen. Zo'n verkleedkistjurkje, en dat ... haar — ze is een soort kind. Ze is een kind zonder ouders dat maar mag doen wat ze wil. En dan series kijkt op café en cola koopt en naar de film gaat, en overdag maar een beetje over straat loopt. Ze is áltijd alleen.

En buiten begint het te regenen.

Hannah Würm boekt een kamer voor zichzelf en Haar geliefde, maar Haar geliefde besluit na het eten in de auto te slapen. Ze houdt van de regen op het dak — Hannah Würm kan er niet tegen, het gaat er zo hard aan toe dat ze elkaar niet eens kunnen verstaan en ze gaat ervan dromen over mitrailleurs.

De kamer heeft een vreemde geur, tussen de geur van stoffige vloerbedekking en alle pogingen die te verbloemen, zweeft iets van een vorige persoon, ze ruikt aan de lakens en de badkamer en de prullenbakjes. Het is een per ongelukke geur, de geur van iemand anders.

Hannah Würm gaat bij het raam staan en kijkt uit over de parkeerplaats. In het midden staat haar rode Volvo onder een oranje bundel licht. Ze denkt aan Haar geliefde die slaapt en stelt zich voor hoe de komende dagen voorbijrazen, het flakkerende licht van dag-nacht-dag-nacht, hoe de voorruit langzaam vol vogelpoep raakt, parkeerbonnetjes, méér parkeerbonnetjes, en uiteindelijk de onvermijdelijke sleepwagen, de arme auto die wordt versleept als een levenloos lichaam dat aan de oever wordt getrokken. Het doet haar pijn.

Nu staat Hannah Würm voor de badkamerspiegel, ze reist haar vel af, knijpt erin en trekt eraan, doet de lamp uit, pakt de telefoon van de haak en belt de roomservice, maar hangt op na de eerste toon.

Ze ligt in bed, ze voelt zich weemoedig en haar hart klopt snel. Aan de andere kant van de muur komen

mensen hun kamer binnen, ze slaan met de deur. De muur van haar hotelkamer is behangen met een skyline van een anonieme stad in de nacht, zoals je op dit soort plekken wel vaker amalgamaties van onderdelen uit de bewoonde wereld tegenkomt, compositiefoto's op basis van de herinneringen aan dat wat zich achter de bomenrijen bevindt, een samensmelting van gemiddelden. Niets specifiek mag hier getoond worden. Niets dat verwijst naar iets aanraakbaars. Ze drinkt haar glas water leeg, zet het over haar oor en drukt het tegen het behang.

... ik woon al heel lang samen, hoort ze door de muur, en ik zou het niet aanraden, niet in een klein huis zoals wij. Het is zo groot als deze kamer, schat, geloof me. Als ik alleen thuis ben blijf ik tot 's avonds in bed en eet ik me zo vol dat ik moet overgeven. Pizza's, burgers, bier. Ik zeg het je. Ik ben niet iemand die zich schaamt. Ik houd van haar maar ben niet verliefd want als ze niet kan slapen wordt ze boos als ik de kleinste beweging maakt, zó boos dat ze me slaat en tegen m'n benen schopt ...

Hannah Würm knipt haar lampje aan en wikkelt de typemachine uit de handdoek. Ze stelt zich een kamermeisje voor dat de volgende ochtend, na gisternacht Hannah's nachtelijke getik door de deur te hebben gehoord, onder het bed kijkt in de hoop verloren pagina's van een briljant manuscript te vinden.

De volgende ochtend laat ze haar sleutel in de deurmidden geknipte petfles vallen die aan een tiwrap aan de onbemande balie hangt.

*

Haar geliefde zit al klaar voor vertrek als Hannah Würm haar in een handdoek gewikkelde typemachine op de dozen boeken in de kattenbak legt en het pak papier dat manuscript heet op de achterbank aanvult met de vers geschreven pagina's.

Ik heb zin om het te lezen, zegt Haar geliefde als Hannah Würm instapt.

Jij leest alleen op café.

Ik mis het café. Wanneer gaan we weer eens naar een café?

Mensen die op café lezen zijn altijd op de eerste tien pagina's. Let er maar eens op. Je moet ze niet laten denken dat je je boeken niet uitleest.

Dat maakt me niet uit.

Het zou je uit moeten maken. Iedereen zit elkaar maar op te geilen met omslagen en geconcentreerde blikken en ondertussen wordt er geen zin gelezen.

Haar geliefde kijkt uit het raam. Hannah Würm start de auto.

Ik heb wel een mopje voor je, als je wil.

O, zeker.

Hoe noem je een cowboy die schildert met een voorkeur voor bladgoud?

Geen idee.

Dat is Klimt Eastwood. Ken je ...

We zouden wat van die boeken moeten doneren, zegt Haar geliefde. We hebben te veel boeken. De hele achterbak ligt vol.

Dat is een denkfout, zegt Hannah Würm. Te veel boeken? Hoe kun je nou te veel boeken hebben? We hebben te weinig ruimte.

*

De zon gaat onder en Hannah Würm heeft weer eens een van haar episodes. De achterklep staat open.

God, de derde persoon! roept Hannah Würm uit, en er landt een boek tegen de zijkant van een prullenbak op de lege parkeerplaats. Haar geliefde op de bijrijdersstoel kijkt zwijgend voor zich uit.

Mijn god, wat een kwaal. Ik wou dat het zo simpel kon zijn als ik, ik, ik. Dan schrijf ik gewoon iedere boterham die ik eet en is er plots een verhaal. Lief, roept ze, heeft iemand je wel eens verteld over ayahuascarituelen? Vast wel. Nou, ik krijg er echt een gortdroge mond van als iemand me daarover vertelt. Je maakt een praatje en plots blijkt meneer zijn leven in te delen in een vóór en een ná. Er wordt een reis gemaakt door de vezels van het universum en iedereen behalve hij staat te kijken naar een kotsende hippie. Zo is de ik-persoon. Een verhaal gevangen in een lichaam. Een verhaal dat eindigt met 'je had erbij moeten zijn'.

Ik heb het geprobeerd, hoor! roept ze van achter. Echt waar! En het was véél te aanlokkelijk om uit de grote pot die mijn geheugen is te snoepen. Daar was gewoon zo'n enorme lekkere hoeveelheid gevoelens en herinneringen dat ik achterover kon leunen en lekker

naar de vogels buiten kon kijken terwijl mijn vingers het werk deden.

En ik schreef het met een ... summiere stijl. Dat dwong mijn ik-persoon af. Want zo komen gevoelens het beste uit de verf. Zoveel mogelijk zeggen met zo weinig mogelijk woorden. Puh! Literaire smetvrees. M'n reet! roept Hannah Würm, m'n reet! Er zou toch maar 'ns een woord staan dat iets onbedoelds doet! Je zou toch maar eens even niet weten wat het met je doet! En daar het universele in vinden! Schei toch uit. Ik heb toch zeker wel wat beters te doen! Ik kende iemand met smetvrees en die veegde z'n reet af tot 'ie bloedde, en als dat schrijven is dan kap ik er nu mee! En wat deed hij toen hij genezen was? Hij werd verzamelaar! Een verzamelaar van geweldige dingen! Opgezette week-schildpadden en weet ik veel wat! Kaarten die in brand vliegen als je ze uit het pakje haalt! Gloeilampen ter grootte van-van-van zandkorrels!

Als ik een boek schud en het rammelt niet en de woorden donderen niet tussen de bladzijdes uit mieter ik het godverdomme uit m'n auto! Ik doe het, hoor! Ik doe het zo! Ze slingert een boek de bosjes naast de parkeerplaats in, het fladdert door de lucht als een opgeschrokken duif.

Ik ben er haast gek van geworden, van die ik-persoon. Alles was gevoel. Álles gevoel. Iedere scheet een verhaal. Ik ben er haast gek van geworden, echoot het over de duizenden liters asfalt die smiespelend het feit verhullen dat ook hier ooit gewoon grasland was.

*

Hannah Würm kleedt zich om op de parkeerplaats. Ze vist een schone broek tussen de dozen boeken en haar typemachine vandaan en klopt hem uit. Het scheidert, donkere wolken verzamelen zich en er rijdt een kiepwagen langs; een loshangende ketting knalt tegen de laadbak. Ze voelt haar hart snel kloppen.

Ze herinnert zich dat de eerste keer dat iemand het met haar uitmaakte, ze zich zodra ze thuiskwam huilend tegen het gordijn bij de voordeur stortte, snotterend naar de trapkast kroop en tussen het snikken door een grote slok martini uit de fles nam. Ze weet niet of er ooit een moment is geweest dat ze haar verdriet niet uitte met de door films en boeken gegeven middelen en tekens, zodat haar verdriet nooit aan haar zelf toebehoorde maar aan een onzichtbaar publiek achter een onzichtbare camera, de oorsprong ervan nooit in haar zelf lag maar in de manier waarop ze het uitte. Is ze ooit anders geweest dan binnenstebuiten? Is ze ooit niet een kind van een verhaal geweest? (Dat is ze nooit geweest; ze is niet het kind, zij is het begin ervan.)

In ieder geval is ze blij dat ze nu oud genoeg is om niet de drankkast, maar gewoon een bar in te kunnen lopen, en hoewel je zou denken dat een trapkast waar kinderen in opgesloten worden en een hotelbar wezenlijk van elkaar verschillen, zijn ze in essentie hetzelfde.

Hannah Würm glimlacht naar de man tegenover haar, die naar haar kijkt, ziet dat ze terugkijkt, automatisch weggijkt en weer terug. Een soort oerchoreografie met ogen, die bij Hannah Würm zonder uitzondering een soort lacherige verveling opwekt, hetgeen de man, die nu opstaat en op haar toe komt lopen, foutief interpreteert als een uitnodiging.

Nu zit hij bij haar aan tafel (het was een zwijgen-is-toestemmen-achtige situatie) een of ander verhaal af te steken en schiet het Hannah Würm te binnen dat ze misschien niet zo slim is als ze zich haar hele leven heeft voorgedaan, maar gewoon heel goed weet te doen alsof — als ze de serverster staande houdt om haar wijn die te zuur is terug te sturen.

En neem de soep mee, zegt Hannah Würm. Er is iets niet goed mee. Hij ruikt goed maar je proeft het als je goed proeft. Iets ... zuurs.

De manier waarop hij vertelt doet haar denken aan Haar geliefde, die uit de kleinste onzekerheden zelfbedachte diagnoses trekt — een aritmisch hart, hoofdkwalen, vermoeidheid en andere dingen die je alleen opmerkt als je stilzit op een stoel in een leeg huis worden aanleidingen voor levensbedreigende aandoeeningen. Voor hem is een kapot koffiezetapparaat of een vogel tegen een raam of, voor zover zij weet, iedere misplaatste haar op zijn hoofd aanleiding voor een monoloog over wat dan ook. Zoals zij probeert ziek te zijn, probeert hij iets te vertellen te hebben. Het put haar uit.

Mm-mm, doet ze, en ze knikt. Ah, ja! roept ze uit. Ze

luistert niet. Ze weet niet wanneer dat wat staat voor luisteren een teken van niet luisteren is geworden. Ze is verbaasd over de graagte waarmee haar lichaam bevestigende geluidjes maakt, haar hoofd knikt en hoe ze soms met geloofwaardige levenslust dingen uitroept als: Nee joh, niet waar! Zo hard en vreugdevol dat de mensen aan het tafeltje naast haar opkijken en in alle waarschijnlijkheid twijfelen aan de gezelligheid van hun eigen gezelschap. Die gedachte doet haar goed.

Nu ze erover nadenkt, is het met meer dingen zo, dat de manieren om te laten merken dat ze iets voelt of doet, eigenlijk betekenen dat ze iets niet voelt of doet. Ze toont alleen haar affectie als ze duidelijk voelt dat ze geen affectie heeft. Als Haar geliefde iets heel romantisch voor haar doet bijvoorbeeld, haar diep in haar ogen kijkt en iets tegen haar zegt als 'Ik wil je', of zoiets, dan begint ze leuke dingen te bedenken die ze samen kunnen doen, die ze aan haar voor kan stellen en waar ze blij van zou worden. Terwijl ze overduidelijk een weerstand voelt. Soms voelt ze zich echt blij of dankbaar, of zelfs verliefd op haar. Maar alleen via die sluiproute, alleen tweedehands.

Soms maakt ze zich daar zorgen om, en kan ze erg verdrietig worden bij de herinnering aan een tijd dat ze de wereld meer direct kon ervaren. Er moet een tijd zijn geweest dat ze niet verdwaald was tussen de schaduwwachtige wereld van de anderen en de dingen, en de even schaduwwachtige wereld in haarzelf, waar tussen geen verbinding is, tenzij ze die elke dag weer met al haar spierkracht maakt. Iedereen krijgt zo'n tijd, denkt

ze bij zichzelf, zo'n gedachteloze tijd, maar hij is voorbij voordat je weet wat je in handen had.

Hannah Würm berooft zichzelf van de middelen om echt te laten zien wat ze voelt. Eigenlijk kan alles hierdoor altijd anders zijn dan het zich voordoet, denkt ze. Niets is meer wat het is. Alles wat ze ziet, alles wat ze aanraakt, komt tot leven, wordt diep en verraderlijk.

Over de schouder van ongenodigde de man aan haar tafel ziet ze bij de incheckbalie van het hotel een stel met hun koffers. Hij heeft een arm over haar schouders geslagen, en als de receptioniste zich omdraait om hun kamersleutel van een van de spijkers te pakken, geeft zij een kus in zijn nek, ze moet zich met haar gezicht voorbij de opgezette kraag van zijn winterjas een weg naar zijn warme huid banen. Zij draagt een lange bontjas, en hij een hoed. Het is even alsof Hannah Würm zelf zijn aftershave kan ruiken en met haar neus de haartjes in zijn nek voelt.

Wat zegt hij? Hij stelde een vraag, maar gaat alweer verder. Ieder woord vult haar en maakt haar zwaarder. Er staat ook ineens eten op tafel, een exorbitante hoeveelheid bordjes en knetterende pannetjes en sausjes waar een gezin van kan eten. Hij maakt een grapje, zij lacht met hem mee, ze schept wat dingen op, steekt op een gegeven moment een hap van het een of ander in zijn mond, waar hij — natuurlijk, hij heeft de films gezien — met een overdaad van tong en lip en oogcontact op in gaat. De jazz kruipt uit de speakers, bla bla bla. Ze kent het.

Bij de receptie is één muur helemaal spijkers, waar

de kamersleutels hangen. Er hangen er nog een paar, honderden andere zijn al weg. Hij nodigt haar uit in zijn kamer, ze zegt geen nee.

Er komt een bekende van de ongenodigde man op hen toegelopen. De twee mannen roepen elkaars naam, luid en uitbundig. De vriend van de ongenodigde man valt hem in zijn armen en drukt drie kussen op zijn wangen. Daarna kijkt hij naar haar zoals je naar een onwijs mooi gekocht meubelstuk kijkt, en naar hem, zo van, waar heb je deze vandaan, gevolgd door een kus op haar hand, pols, wang — hij fluistert hem iets toe, ze lachen, gebaren haar iets, zij maakt weigerende bewegingen, Nee, nee (ze lacht), nee, ik zie je zo boven wel. Hij geeft haar een paar kussen zoals je een regenzeil met een haring in de grond hamert, zo van, blijf hier, en Hannah Würm zit alleen onder een carport te roken.

Het regent, het is donker.

Door het raam van het hokje waar een bewaker met zijn voeten op de balie televisie kijkt, speelt een realiteyserie. Een groep jongens zoekt een andere groep jongens en samen vechten ze op straat. Een van de jongens toont een plank met een grote spijker er doorheen geslagen. Verderop staat haar Volvo, donker, uit te kijken over de snelweg, te verlangen naar de overzichtelijke wereld van beweging waarin alles hoe dan ook het verdwijnpunt in getrokken wordt.

De kamerdeur staat op een kier. Er komt zachte muziek van binnen. In plaats van de kamer binnen te gaan loopt ze terug naar de lift en gaat naar het dak. Op het dak is het stil. In de verte ziet ze een stad liggen en ze vindt het ongelooflijk dat er zoveel mensen wonen in iets dat zij in één oogopslag kan zien. Al die woonkamers en keukens en bedden. Ze neemt een gebouw tussen haar duim en wijsvinger en probeert het fijn te knijpen.

Ze herinnert zich een dag waarop zij en Haar geliefde gingen zwemmen. De zon droop van de hitte, hun huis was onverdraaglijk geworden. Ze zwommen een heel stuk naar het midden en de mensen op het strand waren te klein om te herkennen. Ze keek naar Haar geliefde die trappelend haar hals strekte om boven te blijven, af en toe het water uitspuwend dat ze binnenkreeg, ze voelde de hete zon, ze speurde de waterkant af, de bomen die hoger leken te worden met de stilte, en vroeg zich af of als ze nu naar beneden zou duiken, Haar geliefde bij haar enkel zou pakken en naar beneden zou trekken, en haar lang genoeg onder zou houden, ze in staat zou zijn om achteraf om hulp de roepen, een verhaal zou kunnen vertellen die haar onschuld zou bewijzen.

Op een vreemde manier verlangt ze terug naar die tijd, dat moment, de macht van de mogelijkheid, het geheim van vijf vingers rond een enkel.

Ze dwaalt door de gangen. Als de muren hun ondoorzichtigheid ook maar eventjes laten vallen, zou ze iedereen zien. Honderden hokjes met mensen die op

de een of andere manier in elkaar verstrengeld zijn. Dit hotel is een fabriek van radeloze mensen, denkt ze, die krampachtig de vormen van geheime liefde aanhangen die ze allemaal kennen, met alle bijbehorende rituelen en symbolen en taferelen, om maar niet stil te hoeven staan, de stilte van hun alleenheid te hoeven horen, en te beseffen dat zonder deze beredding hun harten zouden breken. Ze zou het kunnen, ze voelt het. Met een knip van haar vingers iedereen ontmaskerd.

De gangen zijn leeg, alle kamerdeuren dicht. Ze weet niet hoelang ze daar al loopt.

Aan de andere kant van de gang loopt een hond om de hoek. De hond, hoog op zijn poten, in draf als een paard, loopt heel gedecideerd op haar af. Eerst loopt ze door alsof het niets is, zoals ze altijd doet als ze iets vreemds ziet. Maar halverwege de gang stopt ze. Ze zet zich schrap voor iets, en vlak voor de hond haar passeert, voelt ze een vage tinteling, een tinteling eigen aan een moment waarop je uit je eigen gedachten wordt gehaald door iets onverwachts, iets van buitenaf, en de binnen- en buitenwereld heel even één zijn. Ook schiet het door haar hoofd dat dit het moment is waarop ze doodgaat, waarop iets haar dan eindelijk komt halen, haar schuld komt vereffenen — dat de hond haar zou bespringen en aan stukken zou scheuren voordat iemand haar te hulp kan schieten. Ze denkt aan de ongenodigde man in de hotelkamer die waarschijnlijk aangedaan zou zijn door het nieuws. Verdrietig, misschien wel depressief. (Ze denkt aan Haar geliefde, in haar auto op de parkeerplaats, ze kijkt misschien, ze

kijkt naar de honderd verlichte kamers en probeert te raden in welke Hannah zit, Hannah mist haar, wil naar beneden, naar buiten, maar weet niet hoe.) Misschien zou de ongenodigde man zelfs een tijd geen behoefte hebben aan liefde. Maar als het normale tempo der dingen weer is ingedaald, vroeg of laat, zou hij zichzelf weer hier vinden, een van de kamers binnenlopen met iemand, en plots herinneren dat dit dat hotel is, waar die vrouw die hij ontmoet heeft — hoe heet ze ook alweer? — een paar verdiepingen boven waar hij op haar lag te wachten, aan flarden is gescheurd door een loslopende hond.

Hannah, fluistert Haar geliefde, en ze schudt aan haar schouder. Hannah ... Als er ooit een dag zou komen dat de zon niet opkwam, en al het andere dat we zomaar aannemen in één klap onbetrouwbaar zou worden, en we zouden zweven door het niets, dan is dat niet vandaag, want ook vandaag is weer een dag. Kijk. Ze wijst naar de zon door de voorruit. Vandaag is een dag als alle andere, Hannah, en je wordt wakker met je stijve nek en je hebt gekwijld tegen de rand van je auto-deur. Ik draag een bandshirt. En je bent er, Hannah. Je bent er.

*

Kun je me nog eens iets vertellen? vraagt Haar geliefde.

In tegengestelde richting staat een file. Hannah remt af voor de auto vóór haar. Dikke druppels regen vallen op haar voorruit. Ze rilt en zet de verwarming hoger.

Ik luister nog, hoor, zegt Haar geliefde, terwijl ze zich met haar trui als kussen tegen het raam schurkt.

Oké, zegt Hannah Würm. Er was eens ...

Niet met 'er was eens' beginnen.

Oké dan. Een vrouw klopte op een deur, en weet je wat er achter die deur zat?

Nee?

Niks. Ze keek over haar schouder en terug, stapte erdoor en verdween.

En toen?

Dat was het.

Haar geliefde slaat Hannah op haar arm.

Wat?

Er moet iemand zijn geweest die haar zocht.

Een paar mensen. Eén of twee misschien.

Gingen er meer mensen door die deur?

Ja, heel veel.

Wie dan?

Hannah Würm haalt haar schouders op.

Zomaar, zegt ze. Zomaar mensen.

Ze moeten gek zijn. Niemand kan toch zeker leven in niks?

Hannah Würm lacht.

Wat zou je missen dan?

De zon is onder. Over de snelweg, hoewel druk, daalt een vreemde rust neer. Hannah Würm stelt zich een bos voor waar talloze nabestaanden met hun zaklantaarns zoeken naar de plek waar hun geliefden zijn verdwenen, de wilde stroken wanhopig licht, de namen in de duisternis. Hannah Würm verlangt naar hen.

Stel je voor, zegt Hannah Würm, dat iedereen een deur krijgt. Ééntje. Je loopt over straat en plots — het kan op ieder moment gebeuren — een vreemd licht uit een steeg. Daar staat 'ie, op een kier. Je mag er doorheen. Maar als je het niet doet, verdwijnt 'ie voor eeuwig.

Ik zou het niet doen, zegt Haar geliefde.
Hannah lacht.

Jij zou je vasthouden aan de deurpost, even gluren en dan snel teruggaan.

Niet.

Wel.

Wat zou jij dan doen?

Hannah Würm zet haar knipperlicht aan.

*

Howdy, Partner! Come talk to me! Rrrrrrrrrrrrr!

De glazen entree van het hotel kijkt uit op de donkere parkeerplaats; in de lichtbundel uit de enkele lantaarnpaal zweven dikke witte vlokken die landen en opsta-

pelen op de rode huid van de Volvo. Hannah Würm tikt met haar hak tegen de poot van de bank en blaast in haar handen. In de flatscreen tegenover haar stuitert een grijs vlakje met 'geen verbinding.'

Howdy, Partner! Howdy, Partner! Het regent gouden muntjes uit een blikkerige speaker: *Rrrrrrrrrrrrr!*

En? vraagt Hannah Würm aan de receptioniste.

Howdy, Partner! Talk to me! Come talk to me!

De receptioniste, die geen kamers meer over heeft op één mogelijke na, houdt de telefoon tussen haar oor en schouder geklemd en legt haar wijsvinger op haar mond. Hannah Würm zucht. Op het scherm in de goudkleurige gokautomaat in de hoek staat een kleine getekende cowboy op een paard die richting het scherm loopt. Achter hem vormt een stofwolk.

Talk or I'll shoot, Partner! De cowboy springt van zijn paard, zijn vingers aarzelen; hij grijpt de pistolen uit zijn holsters en schiet twee keer. Hij blaast de kringeltjes rook uit de lopen weg en springt terug op zijn paard, die met hem de verte in rent. Het achtergrondmuziekje loopt af en het beeld gaat op zwart. Op de voet van het automaat prijken de letters BILLY. Hannah Würm wrijft over haar bovenbenen. Het beeldscherm springt weer aan. *Howdy, Partner!*

Geen geluk, zegt de receptioniste. Het zijn de mensen van de podiumbouw. Ik weet niet of ze het redden met de storm en ze moeten nog bevestigen. Als ze niet binnen een uur bellen is de kamer van jou. Kom je voor het feest?

Nee, zomaar. Op doorreis. Ze blaast in haar handen en voelt aan de koude radiator. Ze kijkt naar de receptioniste die haar schouders ophaalt.

Het belletje van de deur rinkelt. Een vrouw klopt de sneeuw van haar schoenen. De receptioniste geeft haar haar sleutel; ze loopt om de balie heen en verdwijnt door de deur.

Haar beeld laat Hannah Würm niet los, maar ze kan haar vinger er niet op leggen, als een stem in het moment tussen droom en wakker worden, onduidelijk vanuit welke wereld.

Talk to me! Talk to me! zegt Billy's blikkige stem. Rrrrrrrrrrr!

Ze bladert wat door de tijdschriften op de glazen salontafel, de gelukkige gezichten van succesvolle mensen. De sneeuw dwarrelt niet meer, maar zwiept door het straatlantaarnlicht, en lijkt de rode auto, de parkeerplaats en de snelweg in de verte te vermengen met elkaar. De wind blaast tegen het raam alsof hij het hotel plaagt, steeds een por geeft vlak voor hij in slaap valt.

Hannah Würm weet niet zeker hoelang ze al op de bank van de lobby zit te wachten. Het donkere hout van de armleuningen, de vale lichtblauwe stof van de kussens, het stuiterende blokje met 'geen verbinding' dat nooit echt het hoekje van het beeldscherm raakt, de buitenwereld wazig door de sneeuw, Billy's stem en de nepmuntjes, de rillingen door haar lijf; telkens valt Hannah in een korte slaap en versmelten ze in één brei

werkelijkheid.

Hannah? Hannah Würm?

Hannah schrikt op en ziet de vrouw voor haar Herken je me?

Hannah gaat rechtop zitten.

Herken je me niet? Ze tuit haar lippen en poseert.

Er komt even niks binnen, sorry.

Écht niet?

Sorry, ik zou het echt niet weten, ik zit al dagen in de auto, of zo voelt het in ieder geval.

Doe eens een gok.

Hannah Würm kijkt haar aan. Er komt iets terug, een herinnering nog vaag als een tegenligger in de mist. Ze lacht verlegen.

Je zet me voor het blok.

Maar voordat de vrouw haar naam uit kan roepen, zegt Hannah:

Sara?

Ja! Ze lacht. Ik dacht al. Je móét me nog kennen. Wij aten altijd ... Weet je nog? Hoe lang hebben we elkaar gekend? Drie, vier nachten? We aten ... Hoe heten die dingen ... Ze maakt een O met haar vingers.

Honey loops?

Ja! *Honey loops!*

Hannah Würm voelt het koele schaalte tussen haar blote knieën, zittend op een matras op de grond.

Wat doe je hier nou?

Op doorreis, zegt Hannah Würm.

Maar wat doe je nou weer hier?

De receptioniste kijkt Hannah Würm onderzoekend

aan.

Zomaar. Toeval, denk ik. En jij?

De telefoon gaat.

Mijn vriend, hij ... Even lacht ze, en dan, het lijkt in een soort opwelling, maakt ze een pistooltje van haar hand en haalt ze het over tegen haar slaap, haar mond maakt het knallende geluid. Ze glimlacht, troostend bijna, loopt rood aan en slikt zwaar.

Hannah Würm kijkt naar Billy en dan naar de deur.

O... zegt ze.

Sara haalt haar neus op en legt haar hand op haar rood uitgeslagen borst, trekt met de ander haar badjas verder dicht.

Om de een of andere reden is Hannah Würm plots bang dat ze niet genoeg schone kleren bij zich heeft, en moet ze het verlangen onderdrukken om naar buiten te lopen en de tas in haar kofferbak te controleren. Ze kocht altijd vaker nieuwe kleren dan dat ze ze waste, zo was ze, ze was de nieuwe kleren, ze weet niet wat ze moet zeggen als iemand pijn heeft of vastgehouden wil worden, niet omdat ze niet weet hoe je dat bij iemand anders doet, maar omdat ze dat zelf nooit hoeft, zelf lijdt ze amper (dit is niet waar), ze doet simpelweg een deur dicht en blijft zitten tot het weg is, en die tijd telt niet omdat niemand het heeft gezien. Ze is de stilte in iemands pijn, de koude wind tegen een open wond, ze is de afgesloten kamer (dit is wél waar).

Howdy, Partner! Come talk to me! Rrrrrrrrrrrrr!

Het huis ... begint ze. Het is zo stil. Vandaar. Ik ben een beetje ... tussenin. Alles één grote brei.

De hand van Hannah Würm doet een poging de oversteek te maken naar haar, maar landt ergens halverwege.

Het spijt me, zegt Hannah Würm.

Ze komen eraan, zegt de receptioniste. Ze hebben de kamer bevestigd, sorry. Maar er is een hotel bij afslag 15. Ik kan ze voor je bellen? Kijken wat ik voor je kan doen?

Ja, graag, zegt Hannah Würm.

Sara draait zich terug en glimlacht.

Ben je alleen? vraagt ze.

Ja. Althans ... Ze gebaart naar de parkeerplaats. En m'n auto.

Het is fijn je te zien. Je bent nog precies hetzelfde. Ze geeft Hannah een kus op haar wang, kort, alsof een strak elastiek haar terugtrekt naar haar eigen leven, en ze loopt weg.

Hannah Würm wil een breekijzer uit haar auto pakken, teruglopen en het scherm van Billy inslaan, en de salontafel en alle bladen en dan over de balie springen ... Ze loopt naar de receptioniste.

Sorry, ik ...

De receptioniste legt haar wijsvinger met blauw gelakte nagel op haar mond. Hannah Würm draait zich om en loopt naar de deur.

Mevrouw?

Hannah Würm zegt haar het te laten door haar vinger langs haar keel te bewegen.

Weet u het zeker?

Mag ik wat vragen?

Ja?

Word je er niet gek van?

Waarvan?

Hannah Würm wijst naar de automaat.

Van Billy? O, nee. Ik hoor hem al lang niet meer.

De stem van Billy verdwijnt achter de deur die dicht valt.

Hannah beschermt met haar hand het zwakke vlammetje van de aansteker waar ze haar autosleutel in houdt. De sneeuw zwiept tegen haar wang, ze houdt haar schouders hoog en probeert de sleutel, maar het slot wil niet. Ze schopt tegen het voorwiel. Twee grote trailers parkeren aan de andere kant van het hotel, twee mannen schoppen de sneeuw van hun laarzen en lopen naar binnen. Hannah houdt de sleutel weer in de aansteker.

Hannah ziet Sara in de glazen entree haar schoenen aan doen en naar buiten rennen.

Sorry, roept Sara. Ze komt amper boven de wind uit die door de bomen langs de parkeerplaats raast.

Is er iets?

Nee, zegt ze, maar ... Ik dacht gewoon ... Op mijn kamer staat een bank, een aparte bank, die je uit kunt schuiven, en ... Ik dacht, met de storm en alles ... Ik bedoel niet ...

Hannah kijkt door de beslagen voorruit naar de rijderstoel.

Dankjewel, onderbreekt ze haar, maar dat is niet nodig. Ik moet ook door. Ze ziet haar eigen adem.

Oh, ja, oké. Is oké. Tuurlijk. Ik dacht, ik bied het je aan. Ik wilde echt niet ...

Bedankt. Het was fijn je weer te zien. Echt. Dankje.

Ja.

Dankje.

Sara trekt de kraag van haar badjas op, draait zich om en rent weer naar binnen.

*

Alles is sneeuw, er is geen diepte meer in haar voorruit. Hannah Würm weet niet aan welke kant van de weg ze rijdt. Toeters aan beide kanten jowen haar uit vanuit het onzichtbare. Uit de radio klinkt alleen maar ruis.

Je moet voorzichtig zijn, zegt Haar geliefde, die zich vasthoudt aan het hengsel boven de deur.

Hannah's gedachten, terwijl ze haar stuur recht probeert te houden, schieten van herinnering naar herinnering, de reeks mensen die ergens in haar hoofd is opgeslagen onder mensen-die-ze-zou-kunnen-bellen. Van vreemdelingen die het uit fatsoen hebben aangeboden (je kan me altijd bellen) tot o ... ou ... oud ... Ze durft het niet te denken, het huis met de twee mensen ergens op het continent — dan opeens is ze niet zij maar Hannah Würm, dochter van ...

Ze denkt aan haar leraar wiskunde, een vrouw die haar 's avonds meenam naar de parkeerplaats tegenover de grote Kids Playground waar ze Hannah Würm, haar zeventienjarige student, vertelde dat ze toen zij

zeventien jaar was had gedroomd dat ze achterna werd gezeten door een langzaam rijdende oranje pick-up met vier zwijgende mannen, zelfs als ze naar de andere kant van de wereld vloog, en ze wist zeker dat als ze op hen toe zou lopen ze dood zou gaan — ze was het gevoel gevolgd te worden nooit meer kwijt geraakt. Ze keek niet graag naar buiten uit angst dat ze de pick-up op de parkeerplaats zou zien. Ze moest een keer huilen voor de klas toen de conciërge tijdens een les in de late middag de deur van buiten op slot had gedraaid.

Hannah Würm leerde haar nummer (je kan me altijd bellen) uit haar hoofd omdat ze erover fantaseerde haar op een ochtend vroeg op te wachten bij haar huis (een nieuwbouwwijk, Hannah was teleurgesteld) ...

Kijk uit, zegt Haar geliefde.

... en met haar in haar auto te stappen en naar een Duitse industriestad te rijden (die niet per se ver weg was maar wel de laatste naam op de snelwegborden en dat voelde als het hoogsthaalbare, Hannah Würm stelde zich niet voor hoe het daar zou zijn met haar leraar wiskunde, daar ging het haar niet om, ze wilde ontsnappen naar een plek waar ze zich niets bij voorstelde). God, wat wilde ze weg, ze wilde nóg weg, alleen was nu de wereld gekrompen en het eind van een snelweg zo betekenisvol als het eind van een steeg ...

Kijk nou uit.

... ze heeft het geprobeerd, weg te gaan, te vliegen en te reizen en andere dingen te ervaren, bla bla bla, ze ontmoette andere mensen die onder de vlag van zelfactualisatie verder dan ooit van huis waren of geen huis

hadden en zelfs na een golf van avontuur die de zweem van definitieve verandering en geluk en zonnebrand droeg keek ze door het weer verstillende water van haar ziel en zag ze precies hetzelfde als altijd. Ze staat op de drempel van iets en niets en het is onhoudbaar maar ze blijft daar.

Dit is geen reis, dit is een dollemansrit, gaan met als doel te gaan en niks anders, om te voorkomen wat er gebeurt bij stilstand, en het enige einde denkbaar is een acute onderbreking ervan, een stuur omgegooid, een val. (Val!)

Kijk uit, lief.

Koplampen doemen op uit de mist, toeterend, schreeuwend, en zijn pas zichtbaar als grote ronde ogen vlak voor ze haar rakelings passeren.

Gaat Hannah Würm naar huis? Nee. Nee. Ze gaat niet naar huis; huis is een alleenplek en alleenplekken daar moet je overheen als veeroosters, snel en gedachteloos. Niet met een hoofd als deze. Een hoofd dat zich aan het samenvatten is, dat alle herinneringen bij elkaar grist alsof er brand is, alsof het weg moet, alsof het op het punt staat te vluchten.

Als ze een afslag naar de bewoonde wereld zou nemen zou alles zich ineens aftekenen en kleur krijgen, anders dan het grijs van het asfalt en wit van de wegmarkering en groen van de bomen in de berm, want dat is alles wat ze wilde (of juist niet), een strook om op te rijden, een lijn om niet overheen te gaan, het groen om de onvoorstelbare wereld achter de bomen onvoorstelbaar te houden. De snelweg is een wereld

tussen werelden, waarin personen geen personen zijn, alsof in de snelheid, de snelheid die alles in de ramen tot strepen maakt en vermengt met elkaar, ook hun details verwaaien en ze hun identiteit verliezen. Op de rijdersstoel een mensvormig stuk leegte, de buitenwereld een grote brei, de enige constante de lens van het alles, de gene die kijkt, de gene die schrijft ...

Aan de kant van de weg doemt een vrachtwagen op die op zijn kant ligt, de bestuurder is nergens te bekennen.

Wilde Hannah Würm méér worden dan een personage — dat wil zeggen, haar gedachtes meer dan delen van een fantastisch geheel, haar handelingen hoe dan ook een punt in een lijn met een spanning — dan zou zij niks moeten zijn, ze zou de fixatie op haarzelf en haar blik op de wereld moeten passeren, of ontstijgen, of zoiets, zodat ze haar denken onder het keurende oog van Het Grote Geheel vandaan kan halen, zodat zij niet is wat zij betekent, maar is wat zij is, niets, niemand in niets; de man met de hond, een haard in een leeg huis, een golf, een peuk tussen de rotsen — iets moois in de onvertelde willekeur, in al haar gedetailleerdheid precies dat — onverteld.

De buitenwereld is niets anders dan wit, haar wielen glijden heen en weer over de weg. Hannah Würm is een eeuwig uitgestelde seconde.

Ze weet niet hoe ze het heeft gedaan, maar ze draait de parkeerplaats van het hotel op.

De lobby is donker, achter de deur achter de balie brandt zwak licht. Hannah weet niet welk kamernum-

mer Sara heeft, ze laat haar vingers langs de deuren glijden, stopt bij de deur aan het eind van de gang (links een raampje dat uitkijkt over de parkeerplaats, buiten, wit en wild), waarvan ze, ze weet niet waarom, haast zeker weet dat het die van Sara is want ze legt haar hand op de voordeur en voelt het warme hout, gaat met haar vingers over de nerven, ze kijkt naar buiten; ze stelt zich voor hoe de wereld van asfalt in zichzelf verzakt, verdwijnt, hoe als ze door het raam zou stappen ze zou vallen en nooit iets zou raken, ze alleen maar zou vallen, omlaag en omhoog tegelijk. De automatische lichten in de hal gaan uit, ze ademt in, het is stil, iedereen slaapt.

Come talk to me, Partner!

Hannah Würm drukt een muntje in de gleuf; ze ziet zichzelf staan in het donker, verlicht door het scherm, ze ziet de Volvo op de parkeerplaats. Ze denkt aan Haar bevroren geliefde en haar hart klopt in haar keel.

I knew you's not gonna stay gone long... Billy richt zijn revolver op haar. Op het scherm verschijnt een stopwatch. Hoe verder de tijd aftikt, hoe meer zweetdruppels er van Billy's voorhoofd schieten.

Ze raakt de scherpe cartoonlijnen van het uiteinde van de revolver met haar vinger aan. Het dikke stootvrije beeldscherm knettert tegen haar vingertop. *Ask me a question.* Onder het scherm zit een toetsenbord. *End your question with a '?'*

Hannah Würm kraakt haar vingers.

*

ik wil je billy ik wil je bij me ik wil weten wat je doet als je uit staat of er ergens achter je bolle glas een huiskamer is waar je ouders zich concentreren op de televisie en niet proberen te luisteren naar het gekraak van je bed en ons gehijg als we eindelijk samen zijn billy ik wil uit je raam klimmen niet om op tijd thuis te zijn maar om het laatste stukje nacht nog alleen door te kunnen maken om overdag in het park te liggen wachten tot je uit school komt en klaar te liggen in je bed billy ik ben een wezen van dag noch nacht van vuur noch water mijn levensadem is verlangen ik ben er als je me wil hoe ben je wie ben je kras je je naam in de tafels

er waren tijden dat ik me niet kon verstoppen billy maar ik kwam er langzaam achter dat er naast een vanzelfsprekend leven waarin een verlangen en de opvolging daarvan niet verder dan een stap van elkaar verwijderd er ook een geheimer leven was een leven in het onzichtbare waarin de mantel van het menszijn verruild kan worden door die van een soort snode archivaris van alle stiekeme ongeziene bewegingen billy alle minimale bewegingen waar je iemand op kunt betrappen waarin iemand iets geheims onthult zoals de receptioniste die als ze met je praat haar pen tussen twee vingers neemt maar nooit pauze heeft ik vraag me af of ze het mist om te roken of ze meer alleen wil zijn of ze een manier heeft gevonden dat te doen terwijl ze niet alleen is misschien verzinkt ze in haar gedachtes

en al die dingen al die dingen zijn stiekeme dingen die de liefde en de vriendschap moedwillig vergeven maar ik niet! ik niet! het ongemak van de verbinding kon worden opgelost! en ik leek plots recht te hebben op geheimzinnigheid ik kon een avond lang in een hoekje blijven staan en in de chaos van jonge dronken mensen met meedogenloze zoeklichten als ogen schijnen alleen ik kon het licht zien maar alleen omdat daar op de oprit mijn auto stond mijn huis en daar de wereld voor me openging

weet je billy ik herinner me mensen die in huilen uitbarstten en in elkaars armen vielen en als er op dat moment een foto was gemaakt had het geleken of ze elkaar woedend aanvielen als om de dood vechtende dieren in de avond zochten ze de genegenheid op ze deden dat zo erg dat ze op moesten passen elkaar geen pijn te doen ze deden elkaar bijna pijn billy en ik sloot mijn ogen vermengde me en werd onzichtbaar inhaalde en absorbeerde het leven en blies in mijn auto de wereld het leven in

maar er veranderde wat in de lucht heel plotseling het veranderde niet zoals in een verhaal waarin alles heel tastbaar en actief is nee het veranderde zoals de zon beweegt onzichtbaar maar meedogenloos plotseling was niemand meer eenzaam doolde niemand meer schaapachtig door de ruimte hopen op een ander in te slaan plots was iedereen bij elkaar trots en ingekeerd en content en haalden ze hun neuzen op voor alles dat

riekte naar hun voorbije eenzaamheid ze riepen haal haar hier vandaan ze heeft de gewoonte sentimenteel te worden als je haar te veel laat drinken maar billy het uitzicht was mooi in het huis de mensen waren prachtig en ik kneep de verlichte gebouwen in het donker fijn tussen mijn duim en wijsvinger ik praatte tegen grote nacht en maankleurige wezens in de lucht ik zwalkte naar de wc en hield die een uur bezet en ik praatte praatte praatte en ze riepen als je haar haar gang laat gaan is ze morgen nog niet weg ze dwaalt af ze praat tegen je praat tegen je tot haar woorden op zijn maar dan is haar wil om te praten alleen nog maar groter en doet ze iets raars met haar ogen ze rollen raar en scheel ze wil zo graag vertellen maar alles wat eruit komt is lucht en geluid stuur haar naar huis

en er zijn zoveel metaforen je raakt iets aan en het verzakt in zichzelf verdwijnt in een zijn vormig gat er zijn tijden dat ik blij ben echt maar er zijn ook tijden dat ik me afvraag waarom de stem in mijn innerlijk zo onverbiddelijk is hij laat me niet alleen

wil je een verhaal horen billy je bent tenslotte een cowboy billy wie is meer verhaal dan jij hier heb je een verhaal er was eens een auto en die reed zo ver de verte in dat hij niet meer te zien was en weken maanden jaren later kwam hij weer aan op dezelfde weg hetzelfde punt of een ander verhaal dan hier krijg je er nog een hier komt ie er was eens een vrouw die bang was voor vissen en op een dag ontplofte haar tv en toen ze

de achterkant openmaakte om de schade te bekijken vond ze een heel klein briefje en op dat briefje stond ik wil je en ze besepte dat er ergens ver van haar vandaan iemand was zoals zij billy zie billy ik kan het niet het lukt me niet ik wil het maar alles eraan voelt gelogen

maar als ik eerlijk ben billy kom ik om in de verhalen alles heeft een verhaal iedere nieuwe kauwgombal is een revolutie in je mond iedere zorgverzekering is een nog lang en gelukkig schei uit verhaal denk ik dan billy als ik iets nodig heb is het geen verhaal gewoon niks een paar geluiden in een ruimte een tafel en een paar stoelen en een of twee mensen die weten wanneer ze hun mond moeten houden of liever nog stilte een haard in een leeg huis in een leeg stuk wei

ga met me mee billy ik wil je aanraken jij mij toch ook billy?

*

De zon komt op en Hannah Würm loopt terug naar haar auto, ze snuift de koude lucht op. Ze kijkt achterom naar het raam naast Sara's kamerdeur. Alles druip na, is aan het opdrogen.

Een kat ruikt aan een stukje rommel bij een overvolle prullenbak. Een man die tegen de trailer verderop leunt ziet Hannah kijken en roept,

Lief hè?

Ja, zegt ze, en loopt door.
Ken je Minoes?
Ze draait zich om. Wat?
Minoes, die film.
Met Carice van Houten?
Minoes, die ene film.
Ja, met Carice van Houten. Zij speelt Minoes.
Dat is het leven van katten, weet je.
Ja.
Die katten, die kijken gewoon zo: Kijk, een rare man.
Kijk, een stukje afval.
Ja.
Hij zwijgt.
Mooi, zegt ze. Ze maakt aanstalten te gaan.
Zo zijn wij ook, weet je. Dat denk ik soms.
Ja?
Soms denk ik over hoe wij ontstaan zijn. Soms laat ik
wat vallen en dan verschijnen er vliegen.
Ja.
Maar ja.
Fijne dag, zegt ze.
Fijne dag, mevrouw.

Als Hannah Würm instapt slaapt Haar geliefde nog.

Hannah doet haar ogen dicht. Ze weet niet of ze terug kan, of ze terug wil. Of als ze teruggaat, de wereld niet onherstelbaar veranderd is, of de wereld van de snelweg wel tegenover de wereld daarbinnen staat, of dat de twee vreselijk op elkaar lijken, haar wereld vol parodieën op het leven, van de warmgehouden frieten

die op frieten moeten lijken tot de aangelengde cola die op cola moet lijken tot de slapende mensen in hun auto en de stad op het hotelbehang die een singuliere stad voor moet stellen, ze weet niet of ze bij thuiskomst een wereld gaat vinden waarin dingen wél echt zijn, en dat beangstigt haar enorm.

De trailer trekt op en draait de parkeerplaats af. Ze laat de rugleuning zakken en kijkt naar de grijze, stoffen bekleding aan de binnenkant van het dak, waarachter de lucht is en waarachter zich een heel heelal uitstrekt, oneindig ver, en ze stelt zich voor dat ze, hoe ver ook, recht in de ogen van een andere Hannah Würm kijkt, op een andere planeet, in een ander land, op een andere parkeerplaats in een andere auto, die ook net nu luistert naar het zachte gesnurk van Háár geliefde — voor ze in slaap valt.

*

Weet je?

Er is een bepaald gebrek aan geluid op de snelweg, waarvan Hannah zeker is dat die alleen maar op de snelweg te vinden is, een stilte die de geluidsmuren hoger maakt, alles richting het verdwijnpunt trekt. De golfplaten magazijnen langs de weg versmelten voor Hannahs ogen tot een eenkleurige massa. Haar geliefde is stil vandaag, kijkt naar buiten met haar wang tegen het raam. De wolken breken een beetje open. Hannah draait het volume hoger.

Nou?

Hoe meer van die grappen ik maak...

... mhm ...

... hoe meer ik het gevoel heb dat het iets ... belangrijks onthult.

Hm ... Wat onthult het?

Nou, in mijn studententijd heb ik een tijdje breinonderzoeken voor geld gedaan. Ik deed dat zó vaak dat ik me afvroeg of de resultaten nog wel representatief zouden zijn. Mensen dachten misschien dat ze iets te weten kwamen over het menselijk brein. Eigenlijk was het alleen het mijne. Maar goed ... Tijdens één van die onderzoeken kreeg ik van die plakkertjes op mijn slapen en moest ik een uur luisteren naar de klank Mu.

Mu?

Mú. Telkens weer. Mú. De klanken verschilden niets van elkaar, echt niets, en ik moest raden welke neusklanken en welke keelklanken waren. Maar alles wat ik hoorde was dezelfde Mu.

Mu.

Hannah Würm zet haar knipperlicht aan en haalt een vrachtwagen in, waarna ze weer naar de rechter baan schuift. De weg is verder leeg.

Mú, zegt ze.

Juist. Mu. Ik was klaar, kreeg m'n geld, en toen ik naar buiten liep — de onderzoeken werden in een kelder gedaan — regende het, voor het eerst sinds een tijdje. Ik liep richting mijn fiets maar had nog geen zin om naar huis te gaan. Het was zo'n moment, snap je. Dat alles hetzelfde is maar anders voelt. Ik woon-

de in een best donkere kamer op dertien hoog. Als je eenmaal thuiskwam was het moeilijk weer naar buiten te gaan, snap je? Dus ik ging naar een café, Pushkin genaamd ...

Zoals de Rus ...

... Russische dichter, ja ... Ik hield van dat café omdat het met één raamkant aan de gracht zit ... De man verzit, zijn kleding schuift over zijn microfoon. Hij kucht.

... en op de ramen dat schilderij gedrukt is van Pushkin leunend tegen een balustrade langs een gracht. De eenden wachten altijd even bij Pushkin alsof hij ze wat brood zal voeren. In ieder geval hoorde ik het weer: Mu. Mu. Mu. Ik keek achter me en opzij, maar er was niemand anders in het café. Mu. Mu. Toen draaide de barman de melkschuimer af, en hoorde ik het niet meer. En toen weer, in een trilplaat van de gemeentewerkers die verderop de klinkers opnieuw legden. Mu. En weer, in een bus die voorbijreed. Mu. Mu. Ik werd duizelig, stond op. Op de wc zette ik de kraan open, en in het lopende water waarmee ik m'n gezicht verkoelde: Mu. Mu. Mu. Mu. Mu.

Jeetje ... En toen?

Ik dacht dat ik gek werd — of nee, gek is niet het goeie woord. Helemaal niet eigenlijk. Ik dacht ... Ik dacht dat ik iets geheims had ontdekt. Ik deed de kraan open en dicht, open en dicht, en steeds hoorde ik het weer. Mu. Mmmu. Ik dacht: ik hoor het geheime geluid van het universum. Ik hoor de stemmen van de kleinste vezels van alles achter het zichtbare. Mu. Mu. Mu.

Mu.

Mu.

Samen: Mu.

En toen?

Ik keerde me om, gezicht en handen nog nat, en zag dat er op de deur van de wc met watervaste stift een telefoonnummer was geschreven.

Een telefoonnummer?

Ja, een simpel 06-je, zonder iets erbij. En de staat waarin ik verkeerde, tja, ik moest wel! Het voelde ... voorbestemd. Ik pakte mijn telefoon en draaide het nummer ...

En?

Een vrouwenstem. 'Hallo,' zei ik. 'Vergeeft u me. Uw nummer stond op de deur van een wc gekalkt.' Ze zuchtte in haar telefoon. 'Dat verbaast me niks,' zei ze. En ze vertelde me dat ze na het opbiechten van een affaire in ongenade was geraakt bij haar partner, nu ex, die haar niet alleen doodzweeg, maar ook haar telefoonnummer op zo'n beetje alle wc-deuren in de stad had gezet, zodat Jan en alleman haar kon bereiken. 'Het is een wraak van het soort,' zei ze, 'waarbij het slachtoffer zich moedwillig verder in haar slachtofferschap wrikt, om zo op de schuldgevoelens van de dader te werken — haar als het ware te confronteren met een gedramatiseerde versie van haar eigen, in werkelijkheid veel complexere en genuanceerde daad.' Dat vond ik een erg slimme analyse, en nog geen jaar later waren we getrouwd.

Getrouwd?

En of.

En ... Sorry dat ik je onderbreek, maar ... Wat heeft dit met de grappen te maken? En de klank, het mu?

De wat? De ...

Grappen. En het mu ...

... de grappen, ja. Ach, mijn excuses. Ik zou het om eerlijk te zijn niet meer weten. Soms begin je met het één, en eindig je met iets heel anders. Zo gaat dat, vrees ik. Misschien mis ik mijn vrouw. Hier zo aan de andere kant van de wereld, dag in dag uit in de studio. Blind hopen dat iemand je hoort. Het doet wat met je.

Het doet wat met je, ja.

Ja.

En of.

De twee zwijgen even.

Wil je er nog een horen?

Waarom niet. We zijn er tenslotte.

Zo zit het. We zijn er. De man neemt een slok en schraapt zijn keel. Oké, dan. Hoe noem je een cowboy met een hoed zó groot dat hij over zijn ogen valt?

Nou?

Blind Eastwood.

Een gouden grap, vriend. Een gouden grap.

*

Ze rijden 's nachts door een dorp. In het koplamplicht van Hannah Würms auto komen de huizen, de schuren en de bomen tot leven, alsof zij, nu de mensen slapen, het leven absorberen. Hannah Würm voelt hun warmte en hun gezichten over hen heen buigen.

Ze wachten voor een slagboom die het gezicht van Haar geliefde rood oplicht, er dendert een goederentrein voorbij. De ruimte tussen de wagons laat steeds een stukje van de weg voor hen zien. Het is net een oude film, denkt Hannah Würm, maar ze zegt niks.

Zij, hoofd diep in de stoel, sluit haar ogen en zucht uitgelaten. Voel je je goed? vraagt ze.

Hannah onderzoekt de lege, zachte ruimte in haar hoofd waar bezwaren en scepsis opdoemen, en vindt niks behalve Ja.

Ja, zegt Hannah. Het voelt groot voor haar en ze glimlacht.

Hannah kijkt naar de huizen in haar achteruitkijkspiegel en vraagt zich af of de mensen slapen of rusteloos wakker liggen zoals zij de laatste dagen, bevangen door een soort energie, alsof iets haar zegt: Laat het leven niet over aan de huizen en de spullen die wakker worden als jij slaapt! Slaap niet! —

De slagbomen rechten rustig, nog knipperend, hun rug. De trein vermengt in de verte met het donker en het geluid verdwijnt. Hannah trekt op.

Weet je?

Hm?

(Hannah Würm weet niet of ze deze herinnering op kan halen.)

Ik heb denk ik nog nooit ...

(Nee.)

... zoveel ...

(Nee!)

... van iemand gehouden ...

(Nee! Nee!)

... als van jou.

De witte strepen op de weg verdwijnen onder Hannah's auto. De bomen zijn vuurrood en hun bladeren tekenen zich duidelijk af. Hannah kijkt opzij, de huid onder de ogen van Haar geliefde is een beetje dikker als ze lacht zoals nu. Hannah voelt een gewicht in haar armen dat ze nét, of, precies, kan dragen. Zoals wanneer ze als kind, zodra iemand plots Stapelen! riep, en zij, dromend, onderop eindigde, het gewicht van alle lichamen niet kon dragen als ze zich niet ontspande, als ze zich er niet uit probeerde te worstelen en zou geloven (ze wilde het écht geloven), dat ze zodadelijk ongedeerd en vrij zou zijn (maar ze was bang dat ze iets zou breken).

Wat doe je? vraagt Haar geliefde. Hannah's handen zweven boven het stuur.

Ze voelt zich uitgeschakeld, het stuur komt zonder haar aanraking schokkerig tot leven, alsof het wordt bezeten. De richels langs de weg doeke-doeke-doeke onder de wielen. Haar vingers aarzelen boven het stuur, het is een keuze tussen mens-zijn en iets anders, behalve dat ze niet meer weet welke welke is, de twee

verwisselen zich pesterig als in een gokspel dat ze niet kan winnen, en het voorwiel schiet de berm in.

De bomen en struiken en takken vallen haar aan als een menigte fans die zich rondom een limousine verdringt, het geeft Hannah het geborgen gevoel van een wasstraat.

En dan verdwijnt het geluid, de radio klinkt zacht en helder, niet ruizig, er is een directe, tandeloze verbinding met iemand ergens ver, en ze vallen vrij.

*

Waar zijn ze?

Het pak papier op de achterbank dat manuscript heet verspreidt zich door de auto, iedere pagina is als een witte duif. Hannah Würm ziet zichzelf in de rode Volvo zitten die zojuist van de weg is geschoten en in volle vaart van de vangrailloze richel af is gereden, de Volvo halverwege zijn val, vol met witte duiven die in paniek tegen de ramen op vliegen.

Op één vel staat getyped (de rest is wit):

Een mot komt bij de dokter.

Wat is er mis? vraagt de dokter.

Ik weet het niet, dok, zegt de mot. De laatste tijd voel ik me niet zo goed. Mijn vrouw kijkt me niet meer aan. We slapen in verschillende kamers. Ik kijk haar aan en ze kijkt dwars door me heen. Ik kijk in de spiegel en zie niemand meer. Ik ben leeg, dok. Ik ben op.

Mot, vertel me, wat kan ik voor je doen?

Niks, dok. Er is niks meer aan doen.

Maar waarom kom je dan naar mij?

Je licht stond aan, dok.

Hannah moet denken aan die keer dat ze in slaap viel en droomde dat ze van een dijk reed; ze stapte uit, liep terug naar boven, en zag op de dijk een oneindige stoet dieren, beide kanten uit zo ver als ze kon kijken. Ze vraagt zich of dat nu ook zo gaat zijn.

Doe in ieder geval je ogen open, zegt Haar geliefde. Het is prachtig hier.

*

Hannah Würm en Haar geliefde slaan af bij een restaurant met op de gevel een knipperende neonlasso. Ze stappen uit en lopen naar binnen. Er zitten maar een paar mensen. Hannah Würm en Haar geliefde gaan aan een tafeltje bij het raam zitten. Er komt een ober. Als hij wegloopt ziet Hannah Würm dat de knoop in zijn schort de achterkant van zijn shirt heeft doen opkruipen, waardoor de huid van zijn onderrug bloot is. Ze zien het allebei; Haar geliefde tilt haar wenkbrauwen op en Hannah Würm, moe, heeft iets geheims gezien, ook al voelde het niet als een onthulling, maar als een glimlach van een vreemdeling.

Ze heeft enorme honger.

In het restaurant zit een kleine deur, geblokkeerd door een van de tafeltjes. Haar geliefde wijst hem aan met haar vork.

Wat zit er achter die deur?

Hannah Würm roert door haar bord, denkt na. Een wereld, zegt ze.

Wat voor een wereld?

Ze kijkt naar de auto in het lantaarnlicht op de parkeerplaats, het donker daarachter.

Een wereld zoals deze, zegt ze. Precies zoals deze. Alles is precies hetzelfde.

Haar geliefde knikt bedachtzaam.

Oké. Zoals nu eigenlijk? Zoals dit? Ze klopt op de tafel.

Ja, zoals dit alles. Als je er doorheen gaat ben je er. Je draait je om en bent in een restaurant precies zoals dit, met dezelfde mensen, het eten staat nog warm op je tafeltje.

En jij zelf?

Jij bent gewoon jij. Je bent gewoon door die deur gegaan en in diezelfde wereld terechtgekomen. Je hebt net eten besteld, je ging door de deur en je ging weer terug, en nu zit je aan tafel en eet je met mij.

Hm.

Alles exact hetzelfde. Op de haar af hetzelfde.

Dit eten?

Hetzelfde.

Je shirt?

Hetzelfde.

Die man daar?

Hetzelfde.

Ze denkt na.

Maar het zou anders voelen, toch?

Ja, zegt Hannah Würm. Absoluut. Totaal anders.

